

▲ De reuk van wolf GW3237m, beter bekend als probleemwolf Bram, op de afdeling Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht. © M. van der Vliet

Patholoog Judith krijgt probleemwolf Bram op de snijtafel: 'Niet eerder zo'n bekende wolf onderzocht'

Met de dood van wolf Bram start ook de zoektocht naar antwoorden. Waar kwam zijn probleemgedrag vandaan? De autopsie op zijn lichaam moet daar nieuw licht op schijnen. Veterinair patholoog Judith van den Brand mocht het beroemdste dier van 2025 op de snijtafel onderzoeken. „We wisten dat dit eraan zou komen.“

Michiel Liefman

Bijzette over de geest en de Levenswijze

10 december 2025, 21:31 • Laatste update: 20:36

Daar ligt hij dan, op de koele snijtafel van de faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht. Bruinrode vacht, indrukwekkende witte tanden, zwarte poten. De beroemdste wolf van Nederland, nu eindelijk van dichtbij bekeken.

Het is één van de laatste stations van wolf GW3237m, beter bekend als probleemwolf Bram. Twee jaar lang hield hij de Utrechtse Heuvelrug in zijn greep. Hij viel kinderen en herten schapen aan. Het leidde tot rechtszaken, afsluiting van natuurgebieden en de hoogoplopende discussie of wouwen wel samen met mensen kan leven.

In het geval van Bram kan dat niet, oordeelde de provincie Utrecht dit jaar. Zijn gedrag is te problematisch. Er mocht daarom op hem gejaagd worden. Dat gebeurde maandenlang zonder succes. Tot twee weken geleden, toen hij in de bossen van de Utrechtse Heuvelrug werd neergeschoten.

Tekst gaat verder onder de foto.

▲ Bloemen en rozen ter nagedachtenis aan de doodgeschoten wolf Bram. © Maria Oorschot Fotografie

Antwoorden

Met zijn dood start de zoektocht naar antwoorden. Waar komt het probleemgedrag van Bram vandaan? Onderzoek op het karkas kan daar mogelijk nieuw licht op werpen. Dat gebeurde deze week door wetenschappers van het Dutch Wildlife Health Centre, verbonden aan de Universiteit Utrecht, en van Wageningen Environmental Research (WENR).

Samen onderzoeken zij de overleden wouven uit alle provincies van Nederland. Met dat onderzoek kunnen onder andere de doodsoorzaak, onderliggende (besmettelijke) ziekten of aandoeningen bij de dieren worden vastgesteld.

Om die reden werd ook Bram onderzocht. Dat gebeurde door Judith van den Brand, veterinaire patholoog bij de Universiteit Utrecht en directeur van het DWHC, die al heel wat wouven op haar snijtafel had liggen. Met voorzichtige glimlach: „Maar nog nooit zo'n bekende als Bram.“

Uniek

Die status heeft haar aanpak niet veranderd. „Voor mij is elk dood dier een aparte casus. Ieder dier is uniek. Ik wil daar onbevooroordeeld naar kijken - dat heb ik ook bij deze wolf gedaan. WENR onderzoekt zijn biometrische data - zijn leeftijd, geslacht, conditie - en daarna heb ik hem van binnen en buiten bekeken bij de autopsie.“

Dat proces duurde bij Bram in totaal zo'n drie uur. In die tijd nam Van den Brand swaps af en onderzocht ze onder andere zijn vacht, organen en botten op bijzonderheden. „Als hij bijvoorbeeld tegen een auto is gelopen, kan ik dat zien. Ik maak foto's en leg alles vast.“

Verklaring

Uiteindelijk moet de autopsie een beeld geven van de gezondheidsstatus van Bram. Of daar ook een mogelijke verklaring voor het probleemgedrag van Bram uit naar voren kan komen? Daar kan Van den Brand vanwege het lopende onderzoek nog geen uitspraken over doen. „Maar in het algemeen kan ik wel dit zeggen: als er lichamelijk iets met een wolf aan de hand is, zou hij zich anders kunnen gedragen. Of dat bij Bram zo was, bekijken we nu.“

Het draait naar verwachting nog enkele weken totdat het onderzoek is afgerond. Tot die tijd blijft het karkas van Bram in de koelcel van de afdeling Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht liggen.